

Vzdělávání zdravotníků

Šance, která se již nezopakuje

Ještě bezmála 700 miliónů korun pocházejících ze čtyř pětín z evropských zdrojů je připraveno, aby českým, moravským i slezským lékařům a sestřím zaplatilo jejich další vzdělávání a vyšší kvalifikaci.

„V historii zdravotnictví samostatně ČR je to poprvé, kdy jsou evropské peníze využity na „měkké techniky“, jako jsou vzdělávací aktivity. Většinou se zatím investovaly do nákupu přístrojů, což jistě není špatné, ale je čas investovat také do personálu a jeho odborné úrovně“, připomněla 9. června Mgr. Vendula Pírková, pověřená řízením Institutu postgraduálního vzdělávání zdravotníků (IPVZ). Stalo se tak v Kongresovém centru Ústřední vojenské nemocnice Praha v úvodu odborné konference (pozn. red.: viz ZN 24/2011) věnované ročnímu výročí zahájení projektů Prohlubování a zvyšování úrovně odborných znalostí lékařů, zubních lékařů a farmaceutů se zaměřením na profesní medicínské vzdělávání a vzdělávání v manažerských dovednostech a Prohlubování a zvyšování úrovně odborných znalostí nelékařských zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví se zaměřením na odborné profesní vzdělávání a na vzdělávání v manažerských dovednostech.

Podpora z EU jen do roku 2013

Oba projekty jsou financovány z prostředků Evropského sociálního fondu (ESF) prostřednictvím operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR. ZN dodávají, že je to zároveň možná i naposledy, kdy má ČR příležitost čerpat finance z evropské pokladny – nejen na vzdělávání zdravotníků, ale celkově. Podpora vyprší na jaře 2013, tedy již za necelé dva roky – a v dalším programovém období již ČR jako „tradiční“ stát EU bude do společných fondů spíše jen přispívat a čerpat budou nové členské země. Byl by proto hřích nechat ležet ladem celkem přibližně 700 miliónů korun, za něž může být do konce roku 2013 v různých formách vzdělávání vyškolen 38 000 lékařů i nelékařů z celé ČR, vyjma těch, kteří mají většinový pracovní úvazek na území hlavního města Prahy – taková jsou pravidla ESF. Pražští zdravotníci se sice do těchto vzdělávacích aktivit mohou přihlásit také, ale nebudou mít nárok na čerpání podpory, což znamená, že by své vzdělávání museli uhradit sami. Všichni ostatní – lékaři i nelékaři – mají díky projektům možnost vzdělávat se zcela bezplatně, za každého lékaře zapojeného do vzdělávacího programu navíc zdravotnické zařízení obdrží příspěvek ve

vyšší až trojnásobku minimální mzdy v ČR, v současnosti tedy až 24 000 Kč měsíčně. Účelem je pokrýt alespoň část mzdových nákladů, které zdravotnickému zařízení vzniknou v souvislosti s nutností zaměstnat dalšího lékaře, jenž dočasně vyplní volný prostor po školení odcházejícím vzdělávat se na akreditované pracoviště.

„Děkujeme, odcházíme“ vzdělávání neprospělo

Náměstek ministra zdravotnictví pro zdravotní péči a vzdělávání MUDr. Vítězslav Vavroušek, MBA, na konferenci připomněl, že z celkového objemu finančních prostředků bylo na vzdělávání lékařů vyčleněno více než 240 miliónů a pro zdravotnické pracovníky v nelékařských profesích více než 228 miliónů korun. „Generálním dodavatelem obou projektů je IPVZ, který vypisuje výběrová řízení a uzavírá smlouvy s dodavateli jednotlivých vzdělávacích aktivit“, připomněl V. Vavroušek. „Během prvního roku fungování obou projektů, tedy od loňského 1. května, bylo vyčerpáno 29 miliónů korun, tedy asi 4 % celkového finančního objemu dotace. Ve prospěch vzdělávacích aktivit pro lékaře z toho připadlo 13 miliónů a pro nelékaře 16 miliónů korun. Ačkoli tento výsledek nezní pozitivně, je třeba zdůraznit, že první rok realizace byl především přípravný a zatížený administrativou. Impozantní byl například počet výběrových řízení na realizátory vzdělávacích aktivit“, konstatoval V. Vavroušek. Z čísel prezentovaných na konferenci bohužel vyplynulo i to, že negativně se na rozvoji projektů podepsala kampaň Děkujeme, odcházíme, která paradoxně měla jako jeden z hlavních požadavků zajištění podmínek pro další vzdělávání lékařů. Účastníci protestu nejen nevzali připravené vzdělávací programy a hlavně zajištění jejich financování na vědomí, ale akreditovaná zdravotnická zařízení – znejistěla nejasným vývojem svého personálního obsazení – v době vrcholící kampaně nezřídka vypovídala již uzavřené smlouvy na zajištění vzdělávacích aktivit.

Ačkoli se tedy nejvyšší čerpání peněz předpokládá v příštím roce, do certifikovaných kursů a dalších vzdělávacích programů, které jsou postupně otevírány a zároveň vypisovány na internetové adrese www.vzdelavani-zdravotniku.cz, se

mohou uchazeči přihlásit okamžitě – a rovněž okamžitě se mohou začít zcela zdarma vzdělávat.

Vybere si opravdu každý

V dalším průběhu konference 9. června byly představeny některé konkrétní aktivity podpořené v rámci projektů spolufinancovaných z ESF.

CERTIFIKOVANÉ KURSY

PRO LÉKAŘE – NÁSTAVBOVÉ OBORY

Podle sdělení projektové manažerky Mgr. Marty Ludvíkové bylo od loňského 1. května dosud vyhlášeno 119 výběrových řízení a uzavřeno 45 smluv s 23 akreditovanými pracovišti na praktickou část certifikovaných kursů – nástavbových atestací. Smlouvy byly zatím uzavřeny se 121 zájemci, 30 lékařů se začalo vzdělávat a jeden již úspěšně atestoval. „Seznam akreditovaných pracovišť, která již mohou vzdělávat a hledají školence, je možno nalézt na webu projektu www.vzdelavani-zdravotniku.cz. Vyhledání všech akcí zařazených do projektu lze provést na www.ipvz.cz“, připomněla M. Ludvíková.

ATLS (ADVANCED TRAUMA LIFE SUPPORT)

Unikátní vzdělávací program pro lékaře oborů první linie, tedy chirurgy, anesteziology, neurochirurgy apod., jehož dodavatelem je na základě výběrového řízení Česká společnost pro úrazovou chirurgii ČLS JEP, na konferenci představil MUDr. Jaromír Kočí, primář oddělení urgentní medicíny a zástupce vedoucího lékaře pro traumatocentrum FN Hradec Králové. „Základním principem tohoto standardizovaného souboru pravidel neodkladné nemocniční péče je s minimem prostředků v co nejkratším čase provést co nejvíce. Společnou díkí těchto pravidel a neměnného postupu je zásada ‚Treat first that kills first‘, tedy odhalit a léčit poranění ohrožující život jako první, a to procedurami, které jsou evidence-based. Cílem je odvrátit preventabilní úmrtí, která u polytraumat s 50 % spočívají v dýchacích cestách a poranění hrudníku, a především to, aby všichni v týmu mluvili stejným jazykem a jednotně také jednali. To v konečném důsledku udává v péči o pacienta s polytraumatem cestu, na které se nelze ztratit, a pomáhá to i zabránit forenzním následkům péče“, konstatoval J. Kočí. Protože je program ATLS licencovaný, aby byla záruka, že bude všude na světě prováděn stejně, předcházela jeho přenosu do ČR již v listopadu roku 2009 jednání s American College of Surgeons (ACS). V únoru následujícího roku byla podána žádost České společnosti úrazové chirurgie ČLS JEP o přidělení li-

cence, v březnu byla schválena a byly zahájeny úkony mezinárodní promulgate. Letos v lednu byla získána finanční podpora v rámci projektu Prohlubování vzdělávání lékařů a v březnu navštívili zástupci ACS FN Hradec Králové, aby podmínky pro pořádání schválili. V květnu během jednání ATLS Europe v Madridu byla ČR oficiálně přijata za člena. „V září se ve Velké Británii začnou školit sami naši budoucí školitelé – a předpokládáme, že nejpozději začátkem příštího roku, ale věřím, že to bude dříve, tedy ještě letos, bude první kurs ATLS otevřen prvním zájemcům“, přislíbil J. Kočí.

EKONOMIKA ZDRAVOTNICTVÍ (MANAGEMENT)

„Program je určen pro pracovníky středního managementu zdravotnických zařízení – lékaře i nelékaře –, kteří dosud nejsou absolventy studia MBA“, připomněla M. Ludvíková. „Tento vzdělávací program je připravován jako jednoleté studium. V současné době probíhá výběrové řízení na realizátora, zahájení prvního cyklu se předpokládá letos v září.“

KURSY PRO KODÉRY

Kursům kódování diagnóz dle klasifikace MKN-10 se na konferenci věnoval Ing. Petr Ulč se společností Styra, a. s., která je jejich realizátorem. „Kursy jsou koncipovány zvláště pro lékaře a zvláště pro nelékařské pracovníky, zahájení připravujeme rovněž na letošní září“, oznámil P. Ulč.

„Program je určen především pro pracovníky organizací přímo řízených ministerstvem zdravotnictví, ostatní mohou využít neobsazených míst. Účastníci kursu se seznámí s nutnými základy kódování dle MKN-10, hlavní však bude zaměřen na praktické kódování pomocí vzorových příkladů. Budou zde probírány i složitější příklady, které přinesla sama praxe. Část kursu bude věnována navazujícím oblastem, zejména DRG. Budou nastíněny praktické důsledky špatného zakódování a zdůrazněn etický význam správného kódování. Jen pro zajímavost – z průzkumu zájmu již dnes víme, že cca pětina uchazečů poptává kurs kódování pro začátečníky, asi dvě pětiny si chtějí prohloubit znalosti a zbývající dvě pětiny poptávají středně pokročilý kurs zaměřený zejména na interakci se zdravotními pojišťovnami“, dodal P. Ulč.

CERTIFIKOVANÉ KURSY

PRO NELÉKAŘE

Projektová manažerka Mgr. Marie Vacková konstatovala, že od začátku projektu bylo provedeno 172 výběrových řízení. Je uzavřeno 93 smluv na proškolení 7295 osob v certifikovaných kursech z různých tematických oblastí a pro široké spektrum

DATA A FAKTA

Celkově může být z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR uhrzeno vzdělávání:

- 400 lékařů v certifikovaných kursech (nástavbových oborech s atestací),
- 9400 nelékařů v certifikovaných kursech,
- 2000 nelékařů v akreditovaných kvalifikačních kursech,
- 120 lékařů v programu ATLS (advanced trauma life support, neodkladná nemocniční péče),
- 3250 lékařů na konferencích a seminářích pro praktické lékaře, dětské praktické lékaře a farmaceuty,
- 20 000 nelékařů na konferencích a seminářích,
- 125 lékařů a 125 nelékařů v programu Ekonomika zdravotnictví (management),
- 150 lékařů a 200 nelékařů v kursu pro kodéry,
- 3700 zubních lékařů na vzdělávacích akcích pro zubní lékaře,
- 1000 nelékařů na vzdělávacích akcích pro nelékařské zdravotnické pracovníky pracující v zubní péči.

Obsahová náplň vzdělávacích akcí splňuje požadavky zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče.

typů nelékařských zdravotnických profesí. „Postupně jsou do projektu na základě výběrových řízení zařazovány další certifikované kurzy. Nejvíce nových kursů jsme zaznamenali v oblasti primární péče o pacienta. V projektu trvá možnost zařazení dalších nových certifikovaných kursů nebo navyšení počtu podpořených v těch kursech, o které je zájem a poptávka“, konstatovala M. Vacková.

Jak dále ve vzdělávacích programech?

„Analýzou prvního roku existence projektu jsme zjistili, že při jeho realizaci dojde k úspoře částí finančních prostředků“, konstatovala zároveň své bilance V. Pírková. „Ve spolupráci s ministerstvem zdravotnictví je plánujeme přesunout ve prospěch aktivit, o které je zájem, jsou přínosné pro celý systém zdravotnictví anebo které sama zdravotnická zařízení či zdravotníci v naší nabídce dosud postrádají. Využít hodláme i nových forem, například e-learningových kursů. Orientovat se budeme nejen na kvantitu, tedy na počty proškolených, ale zejména na kvalitu vzdělávání“, dodala V. Pírková. jak

Otevřeli jsme pro lékaře ZDARMA (a navíc s příspěvkem 24 000 Kč na mzdové prostředky pro zaměstnavatele) certifikované kurzy (nástavbové atestace) v oborech:

Gerontopsychiatrie (pro střední Moravu) – Psychiatrická léčebna Kroměříž
Intenzivní medicína (pro Moravskoslezský kraj) – Nemocnice ve Frýdku-Místku
Intenzivní medicína (pro Královéhradecký a Liberecký kraj) – Fakultní nemocnice Hradec Králové
Intervenční radiologie (pro oblast Čech) – Fakultní nemocnice Hradec Králové.
Neuroradiologie (pro oblast Moravy) – Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
Reprodukční medicína (pro oblast Moravy) – FERTIMED, s. r. o.
Reprodukční medicína (pro oblast Čech) – ISCARÉ I.V.F., a. s.
Sexuologie (pro oblast Čech) – Psychiatrická léčebna Bohnice
Urgentní medicína (pro Moravskoslezský kraj) – Územní středisko záchranné služby
Urgentní medicína (pro Středočeský kraj) – Územní středisko záchranné služby Středočeského kraje

Přihlaste se co nejdříve – studium můžete zahájit okamžitě.

Více informací včetně přihlášky najdete na internetové adrese www.vzdelavani-zdravotniku.cz nebo kontaktujte manažerku projektu Mgr. Martinu Ludvíkovou, e-mail: ludvikova@ipvz.cz, tel.: 725 863 767.

Projekt Prohlubování a zvyšování úrovně odborných znalostí lékařů, zubních lékařů a farmaceutů se zaměřením na profesní medicínské vzdělávání a vzdělávání v manažerských dovednostech je financován z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

evropský sociální fond v ČR
 EVROPSKÁ UNIE
 OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST
 MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY
 PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST www.esfcr.cz
 PROHLUBOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ LÉKAŘŮ PROHLUBOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ NELÉKAŘŮ www.vzdelavani-zdravotniku.cz